

Langetermijn beleid ontheemden uit Oekraïne

Landelijke Regietafel Migratie
en Integratie

2 september 2025

1

Inhoudsopgave

- › Situatieschets
- › Europees kader en nationaal beleid
- › Terugkeerbeleid en wederopbouw
- › Transitiedocument: ondersteuning terugkeer én normalisering rechtspositie ontheemden
- › Transitiepaden voorzieningen
- › Bestuurlijke afstemming tijdens de transitie
- › Planning

2

Situatieschets

- RTB is verlengd tot 04-03-'27 – situatie Oekraïne volatiel. Activering RTB geeft ontheemden tijdelijke bescherming zonder overbelasting nationale asielsystemen. Verlenging geeft lidstaten tijd voor te bereiden op exit-strategie na afloop RTB
- Kaderstellende Raadsaanbeveling exit-strategie uit tijdelijke bescherming – politieke overeenstemming bereikt. Formele besluitvorming Raad van EU verwacht september '25
- Langetermijnbeleid Oek gericht op oplossen meerdere vraagstukken:
 - Perspectief voor samenleving, gemeenten en ontheemden bieden
 - Terugkeer bevorderen en Oekraïne steunen bij wederopbouw
 - Uitvoeringsproblemen in migratieketen voorkomen
- Driedledige kabinetsinzet:
 - EU-gecoördineerde exit-strategie uit tijdelijke bescherming
 - Terugkeerbeleid en wederopbouw
 - Normalisatie rechtspositie ontheemden na afloop RTB met tijdelijke reguliere vergunning

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

3

3

Europees kader en nationaal beleid

RTB verlengd tot 4 maart 2027

Raadsaanbeveling:

- > overgang naar legale statussen (bestaand of omnibus)
- > terugkeer en duurzame re-integratie in Oekraïne
- > informatievoorziening aan ontheemden
- > coördinatie, monitoring en uitwisseling informatie tussen lidstaten en Oekraïne

Nationaal beleid:

- > Reguliere transitievergunning 3 jaar + transitie van speciale Oek-regelingen naar reguliere stelsels
- > Terugkeerbeleid en steun wederopbouw
- > Communicatiestrategie richting samenleving en ontheemden
- > coördinatie om secundaire migratiestromen te voorkomen en wederopbouw en terugkeer te steunen

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

4

4

Terugkeerbeleid

- › Terugkeerbeleid: drie fasen.
 - Oriëntatie / informatievoorziening terugkeer;
 - Ondersteuning bij terugkeer (deelname terugkeerprogramma);
 - Ontvangst in Oekraïne.
- › Transitiedocument is verblijfsgrond van het vrijwillige terugkeerprogramma.
- › Mogelijke rol gemeenten in informatievoorziening ontheemden. Rijk en VNG-International starten pilot partnerschappen Nederlandse en Oekraïense gemeenten (lokale capaciteitsopbouw) voor ontvangst terugkeerders.
- › Uitwerking terugkeerbeleid en transitiedocument gebeurt zoveel als mogelijk in samenhang en worden gezamenlijk in besluitvorming gebracht.

Normaliseren van bijzondere regelingen naar reguliere stelsels

- › RTB
 - Europees kader tijdelijke bescherming
- › TW Oek
 - Opvangtaak voor gemeenten
 - Beschikbaarheid en bekostiging medische zorg verantwoordelijkheid Rijk
- › Ministeriele regelingen
 - Regeling opvang Oekraïense ontheemden
 - Bekostigingsregeling opvang Oekraïense ontheemden
- › Normalisering rechtspositie
 - Transitiedocument 3 jaar (= reguliere vergunning op grond van Vreemdelingenbesluit)
 - Voorzieningen vergelijkbaar met niveau B-status asiel
 - Zelfredzaamheid: huur en zorgverzekering betalen

Transitiedocument: voorwaarden

- > Alleen wie al tijdelijke bescherming heeft verkregen en het bijbehorende RTB-verblijfsbewijs bezit, komt in aanmerking;
- > De ontheemde doorloopt met succes de hernieuwde openbare-ordecheck;
- > De ontheemde trekt de lopende asielaanvraag in die ten grondslag lag aan het verlenen van de tijdelijke bescherming;
- > De ontheemde is niet in het bezit van een andere reguliere verblijfsvergunning in Nederland of een andere EU-lidstaat;

Voor gezinshereniging geldt dat zoveel mogelijk wordt aangestoten bij de voorwaarden voor gezinshereniging voor een reguliere vergunning.

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

7

7

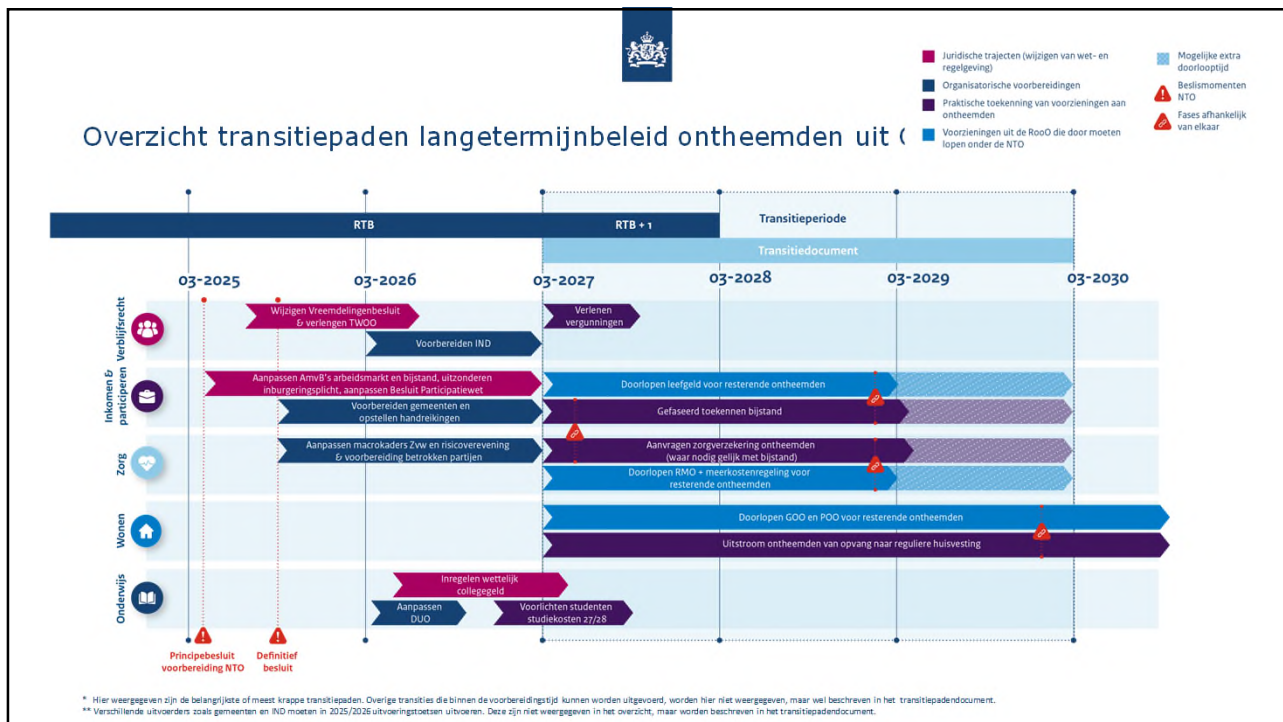
Transitie

- > Transitieperiode
 - IND reikt het transitiedocument binnen een periode van 6 maanden na afloop RTB uit.
 - Naar verwachting maximaal 3 jaar, huisvesting meerjarige opgave
 - Twee systemen naast elkaar
 - TW Oek doortrekken na 04-03-'28

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

8

8

9

Rechten, plichten en voorzieningen transitiedocument

- Werk zonder tewerkstellingsvergunning, mogelijkheid tot ZZP
- Toegang Participatiewet incl. plichten
- Toegang volks- en werknemersverzekeringen
- Recht op kinderopvangtoeslag
- Taalondersteuning via WEB
- Huisvesting, zonder taakstelling op sociale huur, inclusief huurtoeslag
- Toegang Zorgverzekeringswet inclusief premie betalen en Wet langdurige zorg, inclusief zorgtoeslag
- Toegang hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs tegen resp. het wettelijk collegegeld en wettelijk schoolgeld

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

10

10

Transitie RooO naar Participatiewet

- › Transitiedocument:
 - Recht en toegang tot P-wet
 - Recht op leefgeld vervalt direct
- › IND verleent sneller vergunningen dan gemeenten intake bijstand aankunnen
- › Overgang van RooO naar P-wet tussen 0 en 3 jaar (afhankelijk van de grote van de OEK gemeenschap in een gemeente)
- › Om transitie te ondersteunen wordt RooO verlengd voor verstrekking leefgeld voor ontheemden in afwachting van bijstand ('voorliggende voorziening').
- › Transitie en rechtsgelijkheid:
- › Bijstand op volgorde verkrijgen transitiedocument, maar ruimte voor gemeenten om af te wijken.
- › Bijstand afstemmen (naar beneden) i.v.m. lagere kosten opvang
- › Aandacht nodig bij grote aantallen en kleine gemeenten
- › Toeleiding naar werk voor wie dat kan

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

11

11

Transitie opvang naar huisvesting

- › Uitgangspositie prognose januari 2027
 - 149.266 ontheemden
 - Einde TW Oek is einde recht op opvang en einde gemeentelijke taak dit te regelen
 - Woningmarkt kan dit niet absorberen
- › Transitie
 - Doel is duurzaam wonen en huur betalen
 - Opvangtaak voor gemeenten doortrekken door verlenging TW Oek i.i.g tot duur transitiedocument
 - Een deel van de GOO locaties (administratief of fysiek) worden omkatten naar huisvesting zodat huur kan worden gevraagd.
 - Inzet op verduurzamen huisvesting ondersteund door doelgroepflexibele regeling (huidig potentieel is 15 - 20% van huidige GOO-locaties)

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

12

12

Transitie RMO naar regulier Zorgstelsel

- › **Uitgangssituatie**
 - MAenM onder TW Oek verantwoordelijk voor beschikbaarheid en bekostiging medische zorg ontheemden
 - Geregeld in RMO naar analogie van RMA; contract met marktpartij DSW voor uitvoering
 - Koppelingsbeginsel bepaalt dat verzekeringsplicht voor Zvw (inclusief premie betalen en eigen risico dragen) ontstaat zodra een persoon toegang heeft tot sociaal zekerheidsstelsel
 - Werkende ontheemde in beginsel al verplicht zich te verzekeren via Zvw; om praktische redenen tot nu toe geen handhaving
- › **Transitie**
 - Toegang tot sociale zekerheidsstelsel regelen – transitiedocument is basis
 - Inzicht in omvang, samenstelling en kenmerken cohorten en moment waarop die kunnen toetreden tot zorgstelsel
 - Ophoging macrokader met verwachte kosten
 - Contractering (inclusief risicoverevening) zorgverzekeraars
 - Tempo afhankelijk van toetreding P-wet
 - Onderzoek naar het opgaan van meerkostenregeling in de reguliere systematiek
- › **Flankerende maatregelen:**
 - RMO in stand houden tot afronding toegang Zvw en Wlz
 - Aanbesteden uitvoering RMO

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

13

13

Bestuurlijke afstemming

- › Gemeenten steunen de lijn om te normaliseren (zie uitvoeringsscan VNG), maar zien wel een grote opgave waarbij aan een aantal randvoorwaarden moet zijn voldaan:
 - › Financiële risico's in stand houden GOO afgedekt
 - › Voldoende tijd voor voorbereiding en uitvoering transitie naar P-wet
 - › Goede ondersteuning bij begeleiden en informeren van ontheemden
- › Doel LRT september 2025: principebesluit dat de transitievergunning de gezamenlijke richting is, die we de komende tijd samen implementeren op basis van aantal 'spelregels'.
- › Voorstel is om – op basis van eerdere goed ervaring op Oek-dossier - deze 'spelregels' in een derde bestuurlijk afsprakenkader Oek vast te leggen (BAK 3.0)

Lange termijn Oek - LRT 2 september 2025

14

14

Vooruitblik

- › RAenM 23 september besluitvorming over lange termijn Oek verblijf inclusief voorzieningen, inclusief financiën
- › BAK 3.0 uitwerken in najaar 2025.
- › Financiële verwerking bij VJN '26
- › Tot maart 2027: voorbereiding en implementatie
- › Start transitiedocument 4 maart 2027